

ΑΠ' ΤΗ ΖΩΗ ΤΩΝ ΜΕΓΑΛΩΝ ΠΟΙΗΤΩΝ

ΤΑ ΤΕΛΕΥΤΑΙΑ ΧΡΟΝΙΑ ΤΟΥ ΚΑΡΛΟΥ ΜΠΟΝΤΛΑΪΡ ΚΑΙ Ο ΘΑΝΑΤΟΣ ΤΟΥ

Στό Βέλγιο. Η άπογοήτευσίς του. Οί Βέλγοι άμφιβάλλουν άν είνε αυτός ό Μπνντλαΐρ. Οί τερατώδεις Διαδόσεις του. Η άρρώστειά του. Έπιστροφή στό Παρίσι. Οί τελευταίες του μέρες. Ο θάνατός του.

Συνεχίζουμε σήμερα την ιστορία της μαρτυρικής ζωής του Μπνντλαΐρ, ή άρχή της οποίας δημοσιεύθηκε στό προηγούμενο φύλλο του «Μπουκέτου».

... Τόν Άπρίλιο του 1861 έπήγε ό Μπνντλαΐρ στό Βέλγιο μέ τό σκοπό νά κινή στις μεγαλύτερες πόλεις του, μιά σειρά φιλολογικών διαλέξεων. Οί διαλέξεις αυτές παρό τις προσδοκίες του δέν ειλαν γαμιά επιτυχία. «Στήν δεύτερη πού είχε γιά θέμα τόν Θεόφιλο Γκωτιέ, είδα, γράφει ό νεώτατος τότε Βέλγος συγγραφέας Λεμοντιέ, λίγη ώρα μετά την έναρξιν της διαλέξεως, οι ράγες τών έλαχίστων άκρατών νά λυγούν άπό νάρκη τήν όποιαν προκάλυπτε ή τελεία άκατανοησία τών λόγων του Μπνντλαΐρ. Έγα αισθήματιζον τούς κρατούσας στην αίθουσα. Αλλά, σιγά—σιγά, εξητηλήθη ή ύπομονή τους. Έβρυν όλοι νι έμεινα μόνος έγω νι άκουσα μέσ στη σιωπή ή μισοσκότεινη αίθουσα νά σβήση νι ό τελευταίος ήχος της φωνής του Πατριάρχου αυτού τών Γραμμαίων».

Οί άποτυχίες του διαθέτουν τόν Μπνντλαΐρ εχθροκότητα κατά του Βελγίου. Τά βράζει όλα έλευνά και τρισάθλια. «Η Παριζιάνισή όττα, γράφει, πού τόσο τη σιγαίνωμον, είνε όττασι άγγέλιον παραβαλλόμενι μέ τούς Βέλγους». Έν τώ μεταξύ γιά νά μη κινή τόν καιρό του, και γιά νά εκδιηθή τούς Βέλγους γιά τήν τόσο άσχημη ύποδοχή πού τών έκαναν σχεδιάζει ένα βιβλίον έντυπώσεων άπ' τό Βέλγιο, όπου καθώς φαίνεται άπ' τούς τίτλους τών κεφαλαίων και άπ' τ' άποσπάσματα πού έσώθησαν, δι' ύφαινε τίποτε άδιακωδότητο. Παραπονείται ότι ένφ' ό σύλλογος μέ τόν όποιον είχε συμβληθεί γιά τις διαλέξεις είχε δεχθεί νά του πληρώσει όλη τη σειρά, είτε έπετιγόχαναν είτε άπετιγόχαναν, και πρός 100 φρ. τη μιά, τοδούθε γιά τις τρεις διαλέξεις, 100 φρ. έν όλη. «Ολ' άνεξαίρετος τά βράζει άνοστα και άνοστια, άπ' τά ταγάρια ως τις γυναικες. «Τά δέντρα είνε μαύρα, γράφει, τ' άνθη δέν έχουν άφρα. Κρύο και βροχή. Η ήλιώτιση και ή ρυπαρότης τών κατοίκων τρομακτική. Οί όρμηοί βρώμικοι. Η ζουζίνια άφρόρητη. Τά ποτά έλευνά. Ο Βέλγος δέν ξέρει νά μιλή. Είνε ζουζουμπολής σάν επαρχιώτης, κατάσκοπος, ύποκορής και άγενέστατος. Οί δημόσιοι ύπάλληλοι όζνηρότατοι. Φοβία, μάτια, μυλλιά, φροσιγνοίτι, όλα άνοστα. Οί γυναίκες χοντροές και κακοζαωμένες. Η ήλιγες Πασ ζώντες άναφανεί, άπύχνοιτες στη κομπόρη και τήν χάρι! Δέν ξέρει νά μιλή και ένφ' όλοι γνωρίζουν Φλαμανδικά και προσποιούνται, ότι τ' άγνωσύν. Η βελγική άθεία είνε ή ίδια ή γαλλική, άλλ' ύφωμένη εις τόν κίβρον. Όσο γιά τούς θρησκους αυτού πιά είνε χειρότεροι νι άπ' τούς άνθρωποφάγους της Νοτίου Αμερικής».

Ο Μπνντλαΐρ

Στό Βέλγιο ό Μπνντλαΐρ και λόγω της φήμης του και ιδίως λόγω της έκκεντρικής του εμφάνισως, γίνεται πολύ γλήγορα τ' ύποζ.

«Κάθε ήλιώτης γράφει έχει την περιέργεια νά με γνωρίση. Είμαι σωστό φαινόμενο. Ο όροίος, όταν περπατώ, μού κάνει έντύπο πι πελωριαν κινουμένων κλωβιοθ, όπου μ'έχουν κλείσει ως περιεργον τέρας νι άπ' όπου λείπουν μόνον ή έπιγραφές και ή φωνές τών διαφημιστών: «Όριστε πρώτατε κύριοι νά ιδίτε τό τέρας με τά τέσσερα κεφάλια και με τό ένα πόδι.»

Σ' όλ' αυτά ό Μπνντλαΐρ άντιτείνει τέτοια ψυχρότητα και τόσο σύγνεη έπιφυλακτικότητα, δείχνεται τόσο συντηρητικός στις ιδέες, ότε οι Βέλγοι άρχίζουν ν' άμφιβάλλουν ότι αυτός είνε ό Μπνντλαΐρ, ό πασίγνωστος, γιά τις έκκεντρικότητες και γιά τά παράξενα έργα του. «Όλα τά περίερα, γράφει, όχι όμως και τό μού άρνηθούν ότι έγω είμαι ό συγγραφέας τών έργων μου».

Τόση όμως εξακολουθεί, νά είνε ή βλαεία και ή εχθροκότης τών Βέλγων, ότε ό Μπνντλαΐρ αναγκάζεται νά ξαναγινή εκκεντρικός και προκλητικός σάν άλλοτε, αλλά συγχρόνως και άπορσιζει, άντι νά θυμώνη, νά διασεδάξη μέ τη μορφή τών Βέλγων. Ο ίδιος διαδίδει τά πιά άνήκουστα πράγματα γιά τόν έαυτό του.

Σέ μιά φίλη του παριζιάνισα, έγραφε: Διέδοσα ότι είμαι μυστικός άτυνόμενος, και με πίστεψαν ύπάλληλος σταλιμενος έπίτηδες έδω άπό παριζιάνους έκδότες γιά νά έπβλέψω τό τό τωμια μεροζών τρομερά άνηθίζων έργων και με πίστεψαν. Στό τέλος έξω φρεσών γιά τό ότι εξακολουθώσαν νά πιστεύουν ότι και άν τούς έλεγα, στό τέλος διέδοσα ότι, επειδή ό πατέρας μου δέν μ' άφηγε νά ίκανοποιήσω τις γυναικοκατριζές μου όρξέτες τόν σκότωσα και τόν έφαγα, και ότι ή γαλλική άστυνομία μ' άφηγε νά φύγω χάρις στις ύπηρεσίες πού της είχα προσφέρει ως μυστικός άτυνόμενος.

«Όλα αυτά τά πίστεψαν. Πλέω στην άτιμία καιώς τό ψάρι στό νερό».

Όπως ήταν φυσικό, άρχίζει νά νοσταλγή τό Παρίσι. Όμως ή ιδέα τών δανειστών πού είχε άφήσει έχει και πού γιά νά τούς ξεφύγη είχε πάει στό Βέλγιο τού έμνεμεί τέτοιο τρόπο ότε προτιμή

νά διασχίση τόν Άδη παρό νά γυρίση στό Παρίσι. Στις Βουξέλλες έναν μόνο φίλο είχε, τόν εκδότη του Πουλέ-Μαλασσό. Τόν Ούγκω πού βόισκεται τήν ίδια εποχή έχει δέν τόν εληρήσιαζε γιαι τό άντιπαθώσε και ως άνθρωπο και ως ποιητή, και ιδίως γιά τις πολιτικές του ιδέες.

Οιζονομικός εξακολουθεί νά υποφέρει τά πάνδεινα. Δέν έχει νά πληρώση ούτε τά γραμματόσημα τών επιστολών του. Γιά τήν άρρώστια του έχει άνάγκη άπό δυναμωτικά και γιαιτρικά, πού δέν μπορεί νά τ' άγοράση.

«Η λαχτάρα μου ν' άπικτήσω χροσί της κίνας, γράφει, μού έχει γίνει πιά μαρτυρική και άπ' τη λαχτάρα τού λεηρού γιά μιά περιεργα γεμάτη νερό».

Έν τώ μεταξύ ή άρρώστια του χειροτερεύει.

Οί γιαιτροί του άπαγορεύουν τά ποτά και τήν εργασία. Τού διατάσσουν δίαιτα τήν όποια λόγω της άνέχειας του δέν μπορεί ν' άκολουθήση. Υπόκειται εις χροσίες, πού τόν πιάνουν έξαφρα και τελείως άνεξηγήγια. Ένφ' είνε καλά, αισθάνεται έξαφρα ένα δυνατό πόντο στο κεφάλι και μιά τέτοια ζάλη πού άν δέν είνε ξεπλωμένος τομπάτσι σάν μεθυσμένος και παροσσει τά έπιπλα άπό τά όποια μάτην έπιχειρεί νά πιασθή. «Υστερα τόν περιβρέχει όλόκληρον ένας κρύος ιδρώς. Στόν φίλο του Άνσέ γράφει: «Αναγκάστηκα νά μείνω στό κρεβάτι μου στηρηγμένους μέ τήν πλάτη, τρεις όλόκληρες μέρες, γιαι και καθισμένος άκόμα κατά γής, έβάραινε τόσο τό κεφάλι μου πού γρόνοντας παρόσυρε όλο μου τό σώμα». Μόλις σκεφεται λίγο άποφασίζει νά φύγει άπ' τās Βουξέλλες. Αλλά στό βιγόνι—ένφ' ταξείδευε—μιλή έλλα άντ' άλλων. Ένφ' είνε άνοιχτή ή πόρτα ζητεί νά τήν άνοίξουν.

«Έχει νευραλγίες σ' όλο του τό σώμα νι αισθάνεται μιά τέλεια άδυναμία νά σκεφθή πράγμα πού τόν κάνει ν' άμφιβάλλη γιά τήν δυναμική του κατάσταση. Φοβάται μήπως άποβλακωθή, μήπως τρελλαθή».

Γιά νά συγκεντρωθή και νά γράψη είνε άποροεμένος νά σκεπάζη τό κεφάλι του μ' ένα βρομεινο πανί. «Είμαι όλος άοριστία, όμηχλη και άρηρημάδα», γράφει. «Ολ' αυτά τ' άποδίδει στη μεγάλη χρήση τού όπιου πού είχε κάνει νέος και πού άντι νά τό παύση αναγκάζεται νά τριπλασιάση και τετραπλασιάση τις δόσεις του. Οί γιαιτροί του διατάσσουν μανάμια. Στό τέλος οι φίλοι του αναγκάζονται νά τόν βάλουν σέ μιά κλινική και ειδοποιούν και τη μητέρα του. «Θάνι λοιπόν πολύ άρροστος ό καιμένος ό γυιός μου, άφού τόν βίλατε σέ κλινική. Τί θά γίνω ή ταλαιώρηση. Πάν νά μού φύγουν τά μυαλά άπ' τό κακό μου!»

Ο Μπνντλαΐρ όσο πάει και χειροτερεύει. Παθαίνει άρασία. Μόνον μερικάς άναρροές λέξεις κατορθώνει νά πη. Η μητέρα του, παρ' όλα τά γρηατεία της τρέχει νά τόν περιποιηθή στην άρρώστια του. «Τετέλειμα σέ μιά φίλη της, μόλις τόν ειδη. Οί γιαιτροί μού όμολόγησαν ότι έχει προσβληθεί άπό μαλάκνισι του έγκεφάλου. Όταν δέν είνε όρμημένος, άκούει και καταλαβαίνει ότι τού λένε. Τού δηρογώμια έπεισόδια της παιδικής του ήλιγας νι τ' άκούει με μεγάλη προσοχή. Μά όταν πάει νά μ' άπαντήσει όι μάταιες προσπάθειες πού κάνει τόν κάνουν έξω φρεσών. Ο, τι πού πολύ τόν άπελπίζει είνε ότι έννοει και δέν μπορεί νά μιλήση. Αλλοίμονο όμως, σέ λίγο θά παύση και νά έννοη, θά χάση τη λογική του». Οί γιαιτροί τη συμβουλεύουν νά φύγη: εκείνη όμως άρνείται. «Θά τόν περιποιηθώ γράφει, σάν ένα μικρό παιδάκι». Τόν συνοδεύει στους περιπάτους πού κάνει περός στηριζόμενος στό πιαστούνι του ή και και μ' άμάξι.

Στήν κλινική, γράφει ή μητέρα του, τόν περιποιούνται καλόγρης. Πριν φάγει τόν βάζουν και σταυροκοπιέται. Τότε ό γυιός μου με θαυμαστή ύπομονή και μοναδική γλυκύτητα κλείνει τά μάτια ή γυρίζει τό κεφάλι δίχως νά δείξη τόν παραμικρό θυμό».

Παρ' όλη όμως τήν περιποίηση ή κατάστασίς του όλο και χειροτερεύει. Όλο τό δεξιό μέρος του σώματος του προσβάλεται άπό παραλυσία. Οί γιαιτροί φοβόμενοι μήπως τό κακό έπεκταθεί σ' όλο τό σώμα, συμβου' εύουν τη μητέρα του νά τόν πάη στό Παρίσι. «Όταν γράφει ό φίλος του Άνσέ τόν ειδη στην Γκάρ ντε Νόρ νά προχωρή στηριζόμενος μέ τό άριστερό του χέρι στό φίλο του Στιβενς και μέ τό δεξιό του σ' ό πιαστούνι του, τέτοιον πόντο αισθάνθηκα πού μού ήβλαν δάχρυα στα μάτια. Μόλις μ' άντίκρυσε μοιρξέθη μιά ματιά γεμάτη όργη και έβγαλε έναν καγχασμό τόσο παρατεταμένον, ήχηρό και διεπαραστικό, πού με πάγωσε».

Στό Παρίσι, σέ μιά κλινική τού Πασσι όλος άνελπίστος έβελτιώθηκε ή κατάσταση του. Συνήλαθε. Ένας εκδότης τού ζήτησε τήν άδεια νά ξανατυπώση τά ποιήματά του. Ο Μπνντλαΐρ τόν παραέλασε ν' άναβλή τήν εκτύπωση τού έργο του ως τήν τέλεια

ἀποκατάσσει τῆς ὑγείας του, περὶ τῆς ὁποίας δὲν ἀμφέβαλλε καθόλου. «Στὴν κατάστασιν ποῦ βρισκομαι, ἔγραφε, δὲν μπορῶ οὔτε διορθῶσαι νὰ κάνω οὔτε νὰ ἐπιστατήσω στὴν καθόλου ἐκτίπωση τοῦ ἔργου μου».

Οἱ φίλοι του τὸν καλοῦν σὲ γεύματα. Στὴν κλινικὴ ζητεῖ ἀπ' τῆς φίλης του καὶ ἰδίως ἀπ' τὴν πολυγαγατημένη του κυρία Σαματιῆ νὰ τοῦ παίξουν κομμάτια ἀπ' τὸ Τανχούζερ τοῦ Βάγκνερ, ποῦ λίγα χρόνια πρὶν τοῦ εἶχε ἀφιερῶσει ἓνα ἐνθουσιῶδες ἄρθρο. Ὡς ἀξέχαστες γιὰ τὸν πονεμένο ἐτοιμοθάνατο ποιητὴ. Ἡ μουσικὴ ἔλουζε μὲ τὸ δροσάτα, πρᾶντικὰ νιάματά της, τὴν ψυχὴ του, τὴν ψυχὴ αὐτῆ ποῦ τόσο εἶχε ὑποφέρει. Ἐκτὸς ἀπ' τὴ μουσικὴ τὸν γοῦτευναν καὶ τ' ἀνθὴ. Ἀλλ' ὄχι τὰ κοινά. Ὁ Μπωντλαίρ πιστὸς ὡς τὰ τελευταία του, διὰ τὰ καλλιτεχνικά του γούστα. Προτιμοῦσε τὰ παχειὰ λουλούδια μὲ τίς ὀφιοειδεῖς καμπύλες καὶ τὰ παράξενα σχήματα. Μὲ μάτια δόλωμα καὶ λαίμαργες φωνές ἐνθουσιασμοῦ, σταματοῦσε μπῶς στὶς κόκκινες δαντελωτές, καροτσιόζικες ντάλιες, μὲ τὰ μεταλλικὰ λαμπρόχρωμα πέταλα. Ποιὸς ξέρει βλέποντας τὰ ἐρωτικά αὐτὰ ἀνθὴ, ποῦ νὰ ταξείδευε ὁ νοῦς του ;

ἴσως νὰ ζωντάνευε στὴ φαντασίᾳ του τ' ὄννο νησί μ' ἀλλόκοτα ποῦ ἡ Πλάση τὸ στολίζει δέντρον, τ' ὄννο νησί πῶχει γλυκοῦς καρπούς, γυναῖκες ἢ ἀπονήρευτὴ ματιά των ποῦ ξαφνίζει ἀντρες λιγνόςσωμους γέροντες, ὅπως εἶχε τραγουδήσει σ' ἓνα του ποιῆμα.

Ἡ καλλιτέρευσος ἦταν περαστικὴ. Σὲ λίγο ἡ κατάστασις του ἐπιδεινώνει ἐκ νέου χωρὶς καιμιά πιά ἐλπίδα σωτηρίας. Ἡ μνημὴ του ἐξασθενεῖ σὲ βαθμὸν ποῦ νὰ συγγέη τοὺς ἀνθρώπους. Σεχνά ὡς καὶ τ' ὄνομά του. Μιά μέρα ποῦ τοῦ ἔδωσαν κάτι νὰ ὑπογράψῃ ἐστάθη ἀδύνατο. Δὲν θυμόταν τ' ὄνομα του. Ἡ θελήσις του παραλύει. Δὲν εἶνε κύριος οὔτε τὸν σκέψων οὔτε τὸν κινήσεών του. Κάνει τὸ ἀντίθετο ἀπ' ὅ,τι θέλει. Νὰ πετάξω, κάτου τὴ λάμπα ; σκέπτεται. Τὶ βλακεία! Κι' εὐθὺς τὴν πετᾷ.

Μίαν ἄλλη φορὰ ποῦ τοῦ χένεισαν τὰ μαλλιά καὶ τὰ γένια του τὰ ὁποῖα ἀκατάστατα, ὅπως ἦσαν τὸν κάναν τρομακτικὸ, πῆρε τὸν καθρέφτη κίτταξε καὶ ἐλαμβάνωντας τὸν ἑαυτοῦ του γιὰ κάποιον ἄλλον χαιρέτησε. Ἡ ἀρασία ἐξακολουθεῖ. Δυὸ τρεῖς μόνον λέξεις, ἦχος μᾶλλον κατορθώνει νὰ πῆ, καὶ οἱ γιατροὶ μὲ χίλιες δυσκολίες τοῦ μαθαίνουν μερικὲς κοινὲς φράσεις, ὅπως τὸ καλημέρα, καλησπέρα κύριε καὶ τί ὄραια ποῦ εἶνε ἡ σελήνη.

Στὸ τέλος δὲν μποροῦσε ν' ἀνεχθῆ καὶ τὸν παραμικρότερο θόρυβο καὶ τὴν ἐλαχίστη κίνησι. Τίς περιποιήσεις τὸν νοσοκόμων τίς ἀρνείονταν. Ὅλη του ἡ μέρα περνοῦσε σὲ μιὰ νῶστιν ποῦ μόνον χάρις στὰ δυὸ λαμπρά του μάτια παράλλαζε ἀπὸ θάνατο.

Μὲς στὴν ἀγκαλιά τῆς μητέρας του δίχως πόνο καὶ ἀγωνία, ἐξέφυγη τὴν 31 Ἀυγούστου 1867, στὰς 11 τοῦ πρωῦ. Ὁ τὸν κρατοῦσα, γράφει ἡ μητέρα του, ψιθυρίζοντας του τὰ πιο τρυφερά λόγια. Εἶμαι βεβαία, ὅτι μὲ ἀνεγνώριζε καὶ ἐννοοῦσε τὰ λόγια μου ὡς τὴν τελευταία του στιγμῆ.»

Στὴν κηδεῖα του δὲν παρεῖρθη οὔτε ὁ Γκοτιέ, οὔτε ὁ Φλωμπέρ, οὔτε ὁ Σαιντ-Μπέβ, φίλοι του στενοὶ καὶ οἱ τρεῖς. Ὁ Μπλανβίλ καὶ ὁ Ἀσλινὸ ἐξεργήσαν ἐπιταφίους, ἐπειδὴ ὁμοῦς ἠλειεῖτο καταγίγης ἢ νεκρικὴ ἀκολοθία συντομυθῆνε καὶ οἱ ἐλάχιστοι ποῦ εἶχαν ἀκολουθήσει τὴν κηδεῖα, βιαστικὸ ἐξορτίσανε.

ΑΥΤΟΚΡΑΤΩΡ ΦΑΝΤΑΡΟΣ

Κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ Γαλλογερμανικοῦ πολέμου τοῦ ὀ Αὐτοκράτορα Γουλιέλμου ὁ 1ος διηύθηνε κάποτε αὐτοπροσώπως τὰς ἐπιχειρήσεις στὴν Ἀλασία. Τὸ Γενικὸ Ἐπιτελεῖο βρισκόταν στὴ Διμαρχία μιᾶς μικρῆς πόλεως στὰ περίχωρα τῆς Σαβέρνης. Ὁ Αὐτοκράτωρ καθὼς συνομιλοῦσε μιὰ μέρα μὲ τὸν Δῆμαρχο, τὸν ρώτησε ἂν ὑπῆρχαν τίποτε ἀξιοθέατα μέρη στὰ περίχωρα γιὰ νὰ τὰ ἐπισκεφθῆ.

— Ὅχι, δυστυχῶς, Μεγαλειότατε, ἀπήνησε ὁ δῆμαρχος κατὰ τὴν μέθοδον τοῦ Ὀλλενδόρφου. Ἀξιοθέατα μέρη δὲν ἔχουμε, ἔχουμε ὁμως μιὰ γρηὰ στὸ χωριὸ ποῦ εἶνε 102 ἐτῶν.

— Θὰ πάω νὰ τὴ δῶ.

— Δὲν ὑπάρχει λόγος, Μεγαλειότατε, νὰ κάνετε αὐτὸ τὸν κόπο. Τὰ πόδια της βαστούν ἀκόμη. Θὰ στειλῶ νὰ τὴ φρονιάξω.

Σὲ λίγο πράγματι ἐφθάσε ἡ γρηὰ ἀκουμπισμένη σ' ἓνα ραβδί.

— Πόσον χρόνον εἶσαι ἀκρωβὸς ; τὴ ρώτησε ὁ αὐτοκράτωρ.

— Ἐξατὸν δύο. Καὶ σύ ;

Ὁ Γουλιέλμος ὁ 1ος ποῦ διεσκέδαζε μὲ τὸ θάρρος τῆς γρηᾶς τῆς ἀπήνησε εὐθύμῃ :

— Ἀλλοίμονο ! Δὲν εἶμαι πιά νέος. Ἐπέρασα τὰ ὀδόντια !

— Κακόμορο παιδί ! φώναξε ἡ γρηὰ κιντίζοντας τὴν κάσκα τοῦ αὐτοκράτορος. Σ' αὐτὴν τὴν ἡλικίᾳ καὶ εἶσαι ἀκόμη στρατιώτης !

ΞΕΝΟΙ ΠΟΙΗΤΑΙ

ΣΤΗ ΛΟΥΡΔΗ ΠΗΓΑΙΝΑ... (*)

(Τοῦ Φρανσις Ζάμ)

Στὴ Λούρδη μὲ τὸ τραῖνο πῆγαίνα μιὰ μέρα, Ὁ χεῖμαρὸς ἀπλώνονταν γαλάζιος πέρα ὡς πέρα...

Σὰν ἀπὸ αἶθερο λευκὸ φαντάζαν τὰ βουνὰ μέσα στὸν ἥλιο, καὶ ἔφελαν στὸ τραῖνο « Ὁσάννα ! »

Ὅλοι τους ἦσαν νευρικοί, ἦσαν ξεφρενιασμένοι, πυροὶ ἀπ' τὸν ἥλιο, καὶ ἀπ' τὸ δρόμο σπονιομένοι.

Δυστυχισμένοι μὲ προσιμένη τὴν κοιλιὰ, τεντώνανε τὰ χέσια τους, προσέχονταν κλαψά.

Καὶ σὲ μιὰν ἔδρα ἀπὸ γαλάζια τσόχα, ὀρθός, ἕνας παπᾶς σιγώφελνε : « Μεγάλος ὁ Θεὸς ! »

Κάτι γυναῖκες πέρασαν στὸ δρόμο κάπου κάπου καὶ λέγαν : « Σώσον Κύριε ! Τὰ βιάσανά τους ἄκου ! »

Κ' ἡ λιτανεῖα διάβαινε. Τὰ σύμβολα χρυσᾶ, ἐλάμπανε στὰ λάβαρα ποῦ γέρονε βαριά.

Ὁ ἥλιος ἦταν κάτασπρος ἀπάνω στὰ σαλιά, στὰ ξεχαρβαλωμένα τὰ καμπαναριά.

Μέσ' σὲ φορεῖο ποῦ τὸ σηκώνανε δικοί, φτωχὸς πατέρα καὶ γυνὴ τὴν κεφαλή,

καὶ ἀδέρφια ποῦ ὄλο λέγανε : « Θεὲ μου καὶ ἄς ὑγιάνει ! » μιὰ νέα κοπέλλα φέρνανε ἔτοιμη νὰ πεθάνῃ !

Ὡ ! τὶ ὄραια ποῦ φάνταζε ! ὡς δεκαοχτὸ χροσῶν, καὶ χαμογέλας, φοραε τὸν πέλλο τὸ λευκὸ.

Κ' ἡ λιτανεῖα διάβαινε... Τὰ σύμβολα χρυσᾶ ἐλάμπανε στὰ λάβαρα ποῦ γέρονε βαριά...

Πῶς ἔσφιγγα τὰ δόντια μου γιὰ νὰ μὴν κλάψω ἐγὼ, τοῦτῃ τὴν κόρη ὡς ἐνοιαθα νὰ τὴν χρομαγαπῶ.

Μὲ κίτταξε γιὰ μιὰ στιγμὴ καὶ αὐτὴ χαμογελώντας ἓνα λευκὸ τριαντάφυλλο στὸ χεῖρ της κρατώντας.

Μὰ τώρα ποῦ εἶσαι τάχατος ; Πῆς μου, σὰν ποῦ νὰ πῆγες ; Ἐχεις πεθάνει ; Σ' ἀγαπῶ, ἔσένα ποῦ με εἶδες.

Ὡ ! ἂν ὑπάρχεις, γλύτωστην, Θεὲ μου, ἀπ' τὸ χαμὸ, εἶχε δυὸ χεῖρα ὀλόκευκα, ψιλόλιγνο λαμποῦ.

Σώστην ! καὶ ἄς εἶνε μοναχὰ γιὰ κείνο τὸν πατέρα, ποῦ ἀκολοῦθούσε ξεσκεπος τὴ δόλια θυγατέρα !...

Μετὰφρασις Μυρτιώτισσας

(*) Ἡ Παναγία τῆς Λούρδης στὴν Γαλλία θεωρεῖται θαυματουργὴ διὸς καὶ ἡ δικὴ μας τῆς Τήνου. Καὶ ὁμοῦς γίνεται ἐδῶ, ἐκεῖ καὶ ἐκεῖ ομορῶν κατὰ χιλιάδας οἱ ἀσθενεῖς ζητώντας γιατροῦ. Μιὰ τέτοια ποιητὴ περιγράφει ὁ ποιητὴς.

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ

Ἐκκυκλοφόρησε χθὲς ὁ 1ος ἀριθμὸς τῆς βιβλ. Π. Βουτιεριδῆ ἐκδομένης « Βιβλιοθήκης Νεοελληνικῆς Λογοτεχνίας » καὶ τοῦ « Δελτίου » τῆς. Ἡ Βιβλιοθήκη αὐτὴ ἀρχίζει μὲ τὴν δημοσίευσιν τῆς σπουδαιότητος μελέτης. Ἡ Νεοελληνικὴ Λογοτεχνία. Ἡ ἀρχὴ τῆς καὶ οἱ σταθμοὶ τῆς. Εἰς τὸ Δελτίον δημοσιεύονται : Βιβλιοκρισίαι, ἀγνωστοὶ στίχοι τοῦ Γ. Τερτσέτη, μιὰ ἀγνωστος μελέτη τοῦ I. Πολυλά περὶ τῶν δημοτικῶν τραγουδιῶν, πληροφορίαι δι' ἀγνωστον ἀθηναῖον ζωγράφον τοῦ 1800 καὶ ἀντίγραφον μιᾶς εἰκόνης του, ἑλληνικαὶ ἀρχαιοτῆτες τῆς Μ. Ἀσίας πρῶτην φορὰν ἐρχόμεναι εἰς φῶς, μιὰ παλαιὰ καὶ ἀγνωστος μελέτη τοῦ Ἀλ. Πάλλου περὶ τῆς παιδείας εἰς τὰ Ἰωάννινα κατὰ τὸν 17ον αἰῶνα, πληροφορίαι ἀπὸ ξένα περιοδικὰ διὰ τὴν νεοελληνικὴν φιλολογίαν, βιβλιογραφία τοῦ δεκαπενθήμερου. Οὕτως οἱ ἐνδιαφερόμενοι διὰ τὰ νεοελληνικὰ γράμματα θὰ ἔχουν ἐν δημοσίευσμα τὸ ὅποιον ὄχι μόνον ἔλειπε ἀλλὰ εἶνε καὶ ἐξαιρετικῆς σπουδαιότητος. Τὸ ἔργον κυκλοφορεῖ μόνον μεταξὺ συνδρομητῶν. Συνδρομαὶ ἐγγράφονται παρὰ τῷ κ. Ἡλ. Βουτιεριδῆ, Γραμματεῖ τῆς Ἐθν. Βιβλιοθήκης.

